

ע' 1578+1615/06

ע' 1578/06
ע' 1615/06בית המשפט הצבאי לערעורים
באזור יהודה והשומרון

בפני הרכב: אל"ם איתן הברמן - אב"ד
אל"ם משה תירוש - שופט
סא"ל נתנאל בנישו - שופט

בעניין:

האני אברהמים מחמד ח'מאייסה, ת"ז XXXXXXXXXXXX – המערער (באמצעות ב"כ
עו"ד אכרם סמארה)

נגד

התביעה הצבאית – המשיבה (באמצעות ב"כ סרן לימור בן-חמו)

ובעניין:

התביעה הצבאית – המערער (באמצעות ב"כ סרן לימור בן-חמו)

נגד

האני אברהמים מחמד ח'מאייסה, ת"ז XXXXXXXXXXXX – המשיב (באמצעות ב"כ עו"ד
אכרם סמארה)

ערעור על פסק דינו של ביהמ"ש הצבאי יהודה (בפני ההרכב בראשות כב' השופט רס"ן רונן עצמון
והשופטים רס"ן זאב אפיק ורס"ן אדריאן אגסי)

בתיק מס' 3346/03 מתאריך 20.11.05

(הערעור התקבל)

תאריך הישיבה: 10 ביוני 2006, י"ד בתמוז התשס"ו.

ספרות:

ש"ז פלר, יסודות בדיני עונשין (כרך א, ת

חקיקה שאוזכרה:

[חוק העונשין, תשל"ז-1977: סע' 20\(א\), 20\(ב\), 28, 34א, 67א, 90א\(1\), 300א\(3\), ב' בפרק ה'](#)

[חוק סדר הדין הפלילי \[נוסח משולב\], תשמ"ב-1982: סע' 216](#)

[חוק השיפוט הצבאי, תשט"ו-1955: סע' 436](#)

ש

מ

"

ד

(

ספרות:

[ש"ז פלר, יסודות בדיני עונשין \(כרך א, תשמ"ד\)](#)

ספרות:

[ש"ז פלר, יסודות בדיני עונשין \(כרך א, תשמ"ד\)](#)

ספרות:

[ש"ז פלר, יסודות בדיני עונשין \(כרך א, תשמ"ד\)](#)

ספרות:

[ש"ז פלר, יסודות בדיני עונשין \(כרך א, תשמ"ד\)](#)

ספרות:

[ש"ז פלר, יסודות בדיני עונשין \(כרך א, תשמ"ד\)](#)

מיני-רציו:

* כל תנאי סעיף 15 לצו בדבר כללי האחריות לעבירה, תשכ"ח-1968 מתקיימים בענייננו ולפיכך הורשע המשיב בעבירה של גרימת מותו בכוונה של אדם שנקלע בטעות למחסום של המשטרה הפלסטינית. לפי ההלכה הפסוקה, נגזר על המשיב עונש מאסר עולם.

* עונשין – אחריות פלילית – הטלתה

* עונשין – עבירות – גרימת מוות

* עונשין – כוונה פלילית – מחשבה תחילה

* עונשין – מחשבה פלילית – כוונה תחילה

* עונשין – ענישה – מדיניות ענישה: שיקולים לחומרה

* עונשין – ענישה – מדיניות ענישה

* בתי-משפט – ערעור – טענות בערעור

נגד המשיב הוגש כתב אישום המייחס לו עבירה של גרימת מוות בכוונה של סטניסלב סנדומירסקי ז"ל (להלן: המנוח), שנקלע בטעות למחסום של המשטרה הפלסטינית בכניסה לרמאללה, כשהמשיב היה מפקד המחסום. המשיב הורשע בבימ"ש קמא, ברוב דעות, בהריגה, ונידון ל-18 שנות מאסר לריצוי בפועל ול-5 שנות מאסר על תנאי. התביעה מבקשת להרשיע את המשיב בגרימת מוות בכוונה ולהחמיר בעונש. ההגנה סבורה כי יש לזכות את המשיב או לחלופין להרשיעו בעבירת סיוע להריגה או בעבירה אחרת ולהקל בעונש.

בימ"ש הצבאי לערעורים ביהודה ושומרון קיבל את ערעור המדינה, דחה את ערעור המשיב ופסק כי:

יש להרשיע את המשיב בגרימת מוות בכוונה מכוח סעיף 15 לצו בדבר כללי האחריות לעבירה, תשכ"ח-1968 (להלן: הצו) אף כי הטענה הועלתה אך בשלב הערעור. לפי סעיף 15 לצו, וסעיף 28 לחוק העונשין, לפני תיקון 39, כדי שבימ"ש ירשיע נאשם בעבירה לפי סעיף 15 לצו, יש להראות התקיימות 4 תנאים להתגבשות האחריות הפלילית: 'כוונה משותפת לקדם ביחד מטרה בלתי חוקית' - די בכך שיקשר קשר באופן ספונטני והחלטה לשיתוף פעולה אד הוק להשגת המטרה הבלתי חוקית. אולם, תנאי הוא כי המטרה הבלתי חוקית תהיה מטרתם המשותפת של כל המעורבים; 'במהלך השגתה' - יש להוכיח כי העבירה הנוספת נעברה ברדיפה אחרי אותה מטרה משותפת. באין כל זיקה בין המטרה המשותפת לעבירה הנוספת שנעברה על ידי אחד השותפים, לא תקום אחריות מכח סעיף 15; 'תוצאה אפשרית של קידום המטרה הבלתי חוקית המשותפת' - המבחן הנו אובייקטיבי האם אדם סביר, בנעלי הנאשם, היה חווה מראש אפשרות ממשית שאותו מעשה עבירה יבוצע. מדובר ביסוד נפשי של רשלנות כלפי העבירה המסתברת. הסייג הסובייקטיבי משמעו שלעניין המבחן האובייקטיבי, יבואו בחשבון רק עובדות שהיו בידיעתו הממשית של הנאשם או אלו שעצם עיניו בפניהן; 'הנאשם נכח בשעת ביצוע העבירה' - נוכחות המשיב במקום ביצוע העבירה הנוספת מהווה חלק בלתי נפרד ומשולבת בתוך כל המעשה הבלתי חוקי של החטיפה והכליאה שהסתיים במוות המנוח.

האחריות במסגרת סעיף 15 לצו מתאפיינת בכך שאין מתגבש אצל החב לפיה יסוד נפשי של מחשבה פלילית כלפי העבירה המסתברת, אלא באשר לעבירה העיקרית בלבד; כל תנאי סעיף 15 לצו מתקיימים בענייננו. המשיב וחבריו גיבשו יחדיו מטרה משותפת לכלוא את המנוח כליאת שווא. תוך כדי קידום מטרה זו, וכדי להתגבר על התנגדות המנוח, נקטו המעורבים באלימות. המשיב נטל חלק מעשי בהפעלת כח נגד המנוח, ואף עמד בקרבת חבריו בזמן שאלה המשיכו להכות את המנוח, סתמו את דרכי נשימתו תוך הפעלת לחץ לא מבוטל. המשיב יכול היה לצפות את גרימת מותו של החטוף כתוצאה אפשרית של קידום מטרתם האסורה. בנסיבות אלה, יש להרשיע את המשיב בגרימת מוות בכוונה של המנוח. בימ"ש ציין כי גם בישראל היה המשיב מורשע בעבירת רצח כמו לפי דין האזור; לאור חומרת מעשיו של המשיב ומאחר שמקרים כמו זה הם חזיון נפרץ, אין לחרוג מן ההלכה לפיה העונש הראוי בהרשעה בעבירה של גרימת מוות בכוונה הנו מאסר עולם.

פסק דין

המשנה לנשיא סא"ל נ' בנישו:

נגד המשיב הוגש כתב אישום המייחס לו עבירה של גרימת מותו בכוונה של **סטיסלב סנדזמירסקי** ז"ל (להלן: המנוח).

רקע עובדתי

על פי המתואר בכתב האישום ובהתאם להכרעת בימ"ש קמא, המנוח נקלע בטעות למחסום של המשטרה הפלסטינית בכניסה לרמאללה. השוטרים הודיעו למשיב, מפקד המחסום, על הגעתו של המנוח, והוא הגיע ביחד עם שניים אחרים, **איימן עוואדה** (להלן: **עוואדה**), מפקדו ומפקד שכונת "עין אום א-שראייט" ברמאללה, ו**יוסף אבו אל עטא** (להלן: **אבו אל עטא**), שוטר במודיעין הצבאי.

השלושה החליטו לקחת את המנוח לדירתו של המשיב. **עוואדה ואבו אל עטא** נסעו עם המנוח ברכבם והמשיב נהג ברכבו של המנוח. המשיב הגיע לדירה מספר דקות לאחר שלושת האחרים. משהגיעו לדירה הורה **עוואדה לאבו אל עטא** לעלות לדירתו שבקומה העליונה ולהביא נייר דבק. בשלב זה, החל המנוח לצעוק ולנסות לצאת מהדירה. המשיב ו**עוואדה** תפסו את המנוח, בעטו והכו בו. כשחזר **אבו אל עטא** עם נייר הדבק, קשרו בו את ידיו של המנוח והמשיכו להרביץ לו. תוך כדי כך, הכה המשיב בכתפו של המנוח באמצעות אגרופו. **עוואדה ואבו אל עטא** המשיכו להכות את המנוח במקל ואף באקדח ואז כיסו את פיו ואפו בנייר הדבק תוך כדי הפעלת לחץ רב על אפו ופיו, ובכך גרמו למותו בחניקה. במשך כל המתואר שהה המשיב בחדר בסמוך לחבריו וצפה במתרחש.

את גופתו של המנוח הניחו בתא המטען של רכבו והמשיב הסיע את הרכב לאזור מחסום "סורדא", שם נטש אותו וחזר לרמאללה.

הכרעת דינו של בית משפט קמא

גדר המחלוקת בבית משפט קמא היה מצומצם ביותר. חומר הראיות הוגש בהסכמת הצדדים ללא סייג, לא נשמעו עדים, ולמעשה, הצדדים הסכימו על עיקרי העובדות שתוארו בכתב האישום. וכך פורטו עובדות אלה על ידי כבוד סגן הנשיא (כתוארו דאז) בפסק דינו:

א. איימן, יוסף והנאשם פגשו במנוח בחדר ליד מחסום שאליו הגיע המנוח בטעות.

ב. איימן הוא שהורה לנאשם וליוסף אבו-עטא, להביא את המנוח לדירתו של הנאשם.

ג. בשלב זה, הנאשם לא התכוון להרוג את המנוח, ועדיין לא ידע מה מתכנן איימן עבור המנוח. יש לקבל את דברי הנאשם, כי בשלב זה חשב שהמנוח יועבר לידי הרשות הפלסטינית, כדי שיוחזר לישראל.

- ד. הנאשם נהג ברכבו של המנוח והחנה אותו בקרבת דירתו.
- ה. כאשר נכנס הנאשם לדירתו, כבר שהו בה המנוח, איימן ויוסף.
- ו. איימן הורה ליוסף לעלות לדירתו ולהביא נייר דבק.
- ז. המנוח ניסה להימלט מן הדירה, והנאשם ואימן אחזו בו ומנעו זאת ממנו, תוך אחיזת ידיו מאחורי גבו.
- ח. כשחזר יוסף עם נייר הדבק, קשרו את ידיו של המנוח מאחורי גבו באמצעות נייר הדבק. תוך כדי כך, הכה הנאשם בכתפו של המנוח באמצעות אגרופו.
- ט. איימן ויוסף המשיכו להכות במנוח בעודו עומד, ולאחר מכן הפילוהו על הרצפה והמשיכו להכותו. יוסף היכה בו במקל, ואילו איימן השתמש גם באקדחו ...
- י. יוסף התיישב על חזהו של המנוח והצמיד נייר דבק לאפו ולפיו, בעוד איימן מחזיק בראשו של המנוח ומרימו, כנראה כדי להקל על פעולתו של יוסף. איימן ויוסף הפעילו לחץ רב על האף והפה, הדבר חנק את המנוח, וגרם למותו.
- יא. הנאשם עמד קרוב מאד לזירת המאבק, וידע כי איימן ויוסף מכסים את פיו ואת אפו של המנוח, ומפעילים עליהם לחץ המונע מן המנוח לנשום.
- יב. הנאשם לא ניסה למנוע את הרצח, ולא הביע הסתייגות כלשהי מתקיפת המנוח.
- יג. הנאשם השתתף בסילוק גופתו של המנוח מן הדירה, וגם אז לא הביע מחאה כלשהי על המוות".

בעניין זה יוער כי בית המשפט לא ראה לנכון לסמוך באופן מלא על אמרתו המפלילה של העד איימן, על אף שזו הוגשה בהסכמה. אינני בטוח כי גישה זו של בית המשפט תואמת את הדין (ראה ע' 1245/08 התביעה הצבאית נ' דאר-חאג'). יחד עם זאת, מאחר שלגישת בית משפט קמא לא היו בין הגרסאות הבדלים העשויים לשנות את מסקנתו, ומאחר שאף אני הגעתי למסקנה ברורה על יסוד העובדות כפי שנקבעו על ידי בית משפט קמא כאמור, איני רואה מקום להידרש לסוגיה זו שהועלתה על ידי התביעה בערעורה.

המחלוקת בין הצדדים נסבה, על כן, סביב מידת אחריותו של המשיב למוות. ההגנה ביקשה לזכות את המשיב מכל אשמה או לחלופין להרשיעו בעבירה אחרת, ואילו התביעה סברה כי המשיב אחראי לגרימת מותו בכוונה של המנוח.

בית משפט קמא הרשיע את המשיב ברוב דעות בהריגה, כנגד דעתו החולקת של סגן הנשיא שביקש להרשיע את המשיב בסיוע להריגה בלבד.

כב' השופט רס"ן מנחם ליברמן, בדעת רוב, קבע כי אין כל מחלוקת שהמשיב סייע לאחרים לחטוף את המנוח ולהביאו לדירה בתוך רמאללה וכי המנוח ניסה להימלט על נפשו, אך המשיב, ביחד עם אחרים, מנע זאת ממנו. עוד קבע כב' השופט רס"ן ליברמן כי מכיוון שלא ניתן ללמוד מהראיות על כוונותיו של המשיב באופן ישיר, יש ללמוד עליהן ממעשיו. בהתבססו על החזקה שאדם מתכוון לתוצאה הטבעית של מעשיו, קבע בית משפט קמא כי לא ניתן לייחס למשיב עבירה של גרימת מוות בכוונה, הואיל וגרימת מותו של המנוח אינה תוצאה טבעית מהשאריתו בדירה.

עם זאת, קבע בית המשפט כי אף אם לא התכוון המשיב להביא למותו של המנוח, בחטיפת המנוח ובמניעת בריחתו מהדירה בוודאי צפה או שהיה עליו לצפות את מותו. הואיל ולדעת רס"ן ליברמן, המשיב היה חלק בלתי נפרד מהקבוצה שתקפה את המנוח יש להרשיעו בהריגה ולא בסיוע להריגה בלבד. לדעה זו הצטרף כב' השופט רס"ן אדריאן אגסי.

סגן הנשיא, סא"ל רונן עצמון, סבר בדעת מיעוט כי היסוד הנפשי שהתגבש אצל המשיב הוא פזיזות בדרגה של אי אכפתיות. זאת למד מכך שלמרות שהמשיב יכול היה לצפות במידה רבה של וודאות כי המנוח ייחנק, לא פעל להפסקת מעשיהם של חבריו. אולם, הואיל וסבר כי חלקו של המשיב היה מצומצם יחסית, וכלל הכאת אגרוף אחת בלבד, מניעת בריחתו וסיוע בהפטרות מהגופה, ביקש להרשיעו בעבירת סיוע להריגה בלבד.

בגין הרשעתו בהריגה נידון המשיב ל-18 שנות מאסר לריצוי בפועל ול-5 שנות מאסר על תנאי.

הטיעונים בערעור

שני הצדדים לא השלימו עם הכרעת דינו של בית משפט קמא. התביעה מצידה מבקשת להרשיע את המשיב בגרימת מוות בכוונה, בעוד ההגנה מצידה סבורה כי יש לזכות את המשיב או לחלופין להרשיעו בעבירת סיוע להריגה או בעבירה אחרת.

לטענת התביעה, טעה בית משפט קמא בקובעו כי מותו של המנוח אינה תוצאה טבעית של מעשי המשיב. לטענת התביעה, ניתן ללמוד ממהלך האירוע כי הכוונה לגרום למותו של המנוח התגבשה אצל בני החבורה במהלך האירוע, ומעשיהם מעידים על כך. לדידה, התוצאה הטבעית של הפעלת אלימות קשה כלפי אזרח ישראלי כפות וחטיפתו לשטחי הרשות הפלסטינאית וחניקתו, היא גרימת מותו, וזאת ברמת הסתברות גבוהה. כמו כן, טוענת התביעה כי המשיב פעל עם חבריו בצוותא חדא ולכן יש לראותו כמי שגרם באופן ישיר למותו של המנוח, ואין לראות בו מסייע בלבד.

לחילופין, מבקשת התביעה להרשיע את המשיב בגרימת מוות בכוונה לפי סעיף 15 לצו בדבר כללי האחריות לעבירה, התשכ"ח – 1968, הואיל וגרימת המוות הינה תוצאה אפשרית של קידום מטרת מעשה החטיפה וכליאת השווא, אשר בוצעו על ידי המשיב וחבריו.

בנוסף, במקרה שערעורה יידחה, מערערת התביעה על קולת העונש, לאור חומרת המעשים בהם הורשע הנאשם, ומתוך השוואה לעונש שנגזר על שותפו, **עוואדה**, קרי מאסר עולם.

לטענת ההגנה טעה בית משפט קמא משביסס את הכרעת דינו על דיני השותפות וקבע כי המשיב היה חלק בלתי נפרד מהקבוצה שתקפה את המנוח. כמו כן, לגישת הסנגוריה טעה ביהמ"ש משקבע כי התקיים במשיב היסוד הנפשי הנדרש להרשעה בהריגה.

בנוסף, מערערת ההגנה על חומרת העונש. לטענתה בית משפט קמא החמיר בעונשו של המשיב, תוך התעלמות מתקדימים שהוגשו לבית המשפט ומהעונש המכסימלי על הריגה על פי [חוק העונשין](#) הישראלי.

דין

הסוגיה המשפטית העומדת בפנינו הינה האם המשיב אחראי למותו של המנוח, שעה שלטענתו לא התכוון כלל לגרום למוות, ובפועל לא הוא זה שגרם לו באופן ישיר.

חפץ בתוצאה הקטלנית

בית משפט קמא קבע כי אין להרשיע את המשיב בגרימת מותו בכוונה של המנוח הואיל ולא הוכח בפניו מעל לספק סביר כי המשיב רצה במותו של המנוח. התביעה מבקשת להחיל את "חזקת הכוונה" לפיה אדם מתכוון לתוצאות הטבעיות הנובעות ממעשיו, ומהם ללמוד על כוונתו של המשיב ([ע"פ 402/87 מדינת ישראל נ' גנדי, פ"ד מב\(3\) 383, ע"פ 511/91 אשקר נ' מדינת ישראל](#), [פ"ד מו\(2\) 45, ע"פ 1855/05 פרישקין נ' מדינת ישראל](#), [פורסם בנבו] תק-על 2008(1), 5377, ע"פ 65/02 מוקדי נ' התובע הצבאי [פורסם בנבו] [פדאור (לא פורסם) 03 (14) 412], ע"פ 2591/07 אבו סריס נ' התביעה הצבאית [פורסם בנבו] [פדאור (לא פורסם) 08 (5) 602]).

שאלה נכבדה היא זו שהועלתה על ידי התביעה, שכן יש ממש בטענת התביעה כי מעשיו של המשיב וחבריו, אשר הפליאו מכותיהם במנוח תוך חסימת דרכי נשימתו, אשר ללא ספק יש בה כדי לגרום למותו של אדם, עשויים להוכיח כוונת קטילה. אכן, השופטים היו תמימי דעים כי המשיב נטל חלק בהכאת המנוח בשלב הראשון, נכח בזירת האירוע עד למותו, וצפה את התוצאה הקטלנית הברורה מחסימת דרכי נשימתו. כך יש לזכור כי גם בהתנהגותו לאחר מעשה לא הוכיח המשיב חוסר הסכמה לרצח. כל אלה, אכן, עשויים ללמד על התגבשות כוונת קטילה אצל המשיב, ולמצער לעורר חזקת צפיות כהגדרתה [בסעיף 20\(ב\) לחוק העונשין](#).

מאידך גיסא, רגליים אף להכרעת בית משפט קמא, לפיה בנסיבות המקרה, לא ניתן ללמוד ממעשיו של המשיב למעלה מכל ספק סביר על כוונתו להמית את המנוח. התנהגותו הפסיבית של המשיב במשך חלק הארי של האירוע ובמיוחד בזה אשר הביא בסופו של דבר למוות מתיישבת גם עם הלך רוח של אדישות ברמתה הגבוהה. יתר על כן, שאלת תחולת הלכת הצפיות על עבירת

גרימת המוות בכוונה באזור אינה פשוטה כלל ועיקר על רקע הדומה והשונה בין עבירה זו לעבירת הרצח בישראל.

ברם, איני רואה צורך להכריע באופן פוזיטיבי בין גישות הצדדים האמורות ואף לא בשאלה הנכבדה של תחולת הלכת הצפיות כאמור במסגרת הערעור הנוכחי, כשם שלא אדרש לבחון את אחריות המשיב כמסייע בנוכחות, שכן לא נטען הדבר, על אף שהתנהגות המשיב הייתה עשויה להקים אחריות על בסיס זה. כל זאת, הואיל והגעתי למסקנה כי יש להרשיע את המשיב בגרימת מוות בכוונה מכוח סעיף 15 לצו בדבר כללי האחריות לעבירה, תשכ"ח-1968 (להלן: הצו).

טענה חדשה בערעור

אמנם, טענה חלופית זו של התביעה הועלתה אך בשלב הערעור ולא בא זכרה בפני בית משפט קמא, אולם **"ככלל אין מניעה מהעלאת טענה משפטית חדשה בערעור, מקום בו מדובר בטענה המעוגנת בעובדות שאינן שנויות במחלוקת, ואינה אלא בגדר פרשנות משפטית"** (ע"פ [3447/06](#) חקק נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] [פדאור (לא פורסם) 07 (24) 396]).

כך אף נקבע בעניין תורק:

"אין בנמצא כלל גורף האוסר על העלאת טענה משפטית חדשה בערעור- בין על ידי התביעה, בין על ידי ההגנה- אף אם אין היא מתיישבת עם הטענה המשפטית שנטענה בערכאה הדיונית. גיבוש העמדה רק בשלב הערעור ולא בשלב הדיוני יכול להיות מוסבר באמצעות גורמים שונים. כך לעיתים עצם מעורבותו של גורם מקצועי נוסף בתיק בשלב הערעור עשויה להביא לשינוי בעמדת התביעה באשר לתשתית הראייתית שראוי להסתמך עליה... " הגינותם של דברים אלה יפה גם במקרה בו מועלית- על יסוד התשתית הראייתית שהוצגה בערכאה הדיונית- טענה משפטית חדשה... הכול בכפוף לכך, שלהגנה ניתנה הזדמנות הוגנת להגיב על הטענה החדשה " (ע"פ [1292/06](#) תורק נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו)).

ואכן, **סעיף 216 לחוק סדר הדין הפלילי** [נוסח משולב], התשמ"ב – 1982 מורה אותנו כי:

"בית המשפט רשאי להרשיע נאשם בעבירה שאשמתו בה נתגלתה מן העובדות שהוכחו, אף אם היא שונה מזו שהורשע בה בערכאה הקודמת, ואף אם אותן עובדות לא נטענו בערכאה הקודמת, ובלבד שניתנה לנאשם הזדמנות סבירה להתגונן; אולם לא יוטל עליו עונש חמור מזה שאפשר היה להטיל עליו אילו הוכחו העובדות כפי שנטענו בכתב האישום" (ובאופן דומה ראה **סעיף 436 לחוק השיפוט הצבאי**, תשט"ו – 1955).

כך, כשם שרשאי בית המשפט של הערעור להרשיע נאשם בעבירה אחרת, על יסוד העובדות שנתבססו בערכאה הראשונה, קל וחומר כי רשאי בית המשפט לבחון את אחריותו של נאשם על פי צורת אחריות שונה גם בשלב הערעור ובלבד שניתנה לנאשם הזדמנות להתגונן כאמור.

נשאלת, על כן, השאלה האם המקרה דנן בא בגדרם של מקרים בהם ניתנה להגנה הזדמנות נאותה להתגונן. לטעמי, התשובה לשאלה זו צריכה להיות בחיוב. ראשית, יש לזכור כי התשתית העובדתית אשר עליה אנו נסמכים היא זו שכיוון אליה הסנגור כאשר בחר להגיש את כלל הראיות בהסכמה. תשתית זו נקבעה על ידי בית משפט קמא ואין התביעה מבקשת לסטות ממנה כמלוא הנימה. גרסת הנאשם היא, על כן, זו עליה נסמך הטיעון המשפטי החדש של התביעה. בדומה, התביעה אינה מבקשת להרשיע בעבירה אחרת אלא בעבירה המקורית שיוחסה בכתב האישום ועמה התמודד הנאשם בערכאה קמא. שנית, לסנגוריה ניתנה הזדמנות מלאה להתגונן מפני הטיעון המשפטי שהועלה בשלב הערעור. יתרה מזו, כשם שבית משפט קמא לא הסתפק בבחינת קיומו של היסוד הנפשי המתאים לעבירת גרימת המוות בכוונה, אלא בחן אף קיומו של יסוד נפשי בעבירה פחותה מכך תוך עיסוק במעמדו של המשיב כמסייע או כשותף מלא, כך גם אנו ננהג כשנבחן צורה אחרת של אחריות פלילית הכלולה אף היא בגדרי "הצדדים לעבירה" ([סימן ב'](#) [בפרק ה' לחוק העונשין](#)).

עבירה לשם השגת מטרה משותפת

סעיף 15 לצו קובע כדלקמן:

"כאשר שני אנשים או יותר יוצרים כוונה משותפת לקדם ביחד מטרה בלתי חוקית, ותוך כדי קידום מטרה כזאת מבוצעת איזו עבירה או עבירות מסוג כזה שביצועה הוא תוצאה אפשרית של קידום מטרה כזאת, ייחשב כל אחד מן האנשים האלה הנוכח בשעת ביצוע עבירה מן העבירות הללו כאילו ביצע את העבירה או את העבירות"

באופן דומה עד מאוד קבע [סעיף 28 לחוק העונשין](#), כפי שהיה בתוקף לפני תיקון 39 לחוק:

"שניים או יותר שחברו יחדיו כדי להשיג מטרה בלתי חוקית, ובמהלך השגתה של המטרה נעברה עבירה שהיא לפי טבעה תוצאה מסתברת של אותו מהלך, יראו כל אחד מהם שנכח בשעת העבירה כאילו הוא עבר אותה".

כפי שניתן לראות נוסחם של הסעיפים דומה ולמעשה רכיביהם זהים (ע' [377/03 מונא נ' התובע הצבאי](#) [פורסם בבנו] [פדאור (לא פורסם) 05 (34) 49] (להלן: עניין מונא), י' קדמי, על הדין בפלילים, חלק ראשון (1994) (להלן: קדמי) עמ' 165). לפיכך, בבואנו לנתח את יסודות הסעיף ניתן להיעזר בפסיקה אשר פירשה את סעיף 28 ובספרות בישראל עובר לתיקון 39 [לחוק העונשין](#).

נדגיש עוד, כבר בשלב זה, כי אין זהות בין הוראות הסעיפים הנ"ל לבין האחריות הסולידארית של קושרים, אשר בוטלה בישראל במסגרת תיקון 39 ובאזור בעי' [353/03](#) **התובע הצבאי נ' אבו-סנינה** (פורסם בנבו) [פדאור (לא פורסם) 04 (27) 67] (וראה בהרחבה בעניין זה שם).

על מנת שבית המשפט ירשיע נאשם בעבירה לפי סעיף 15 לצו יש להראות התקיימותם של ארבעת התנאים להתגבשותה של האחריות הפלילית על פיו:

1. כוונה משותפת לקדם ביחד מטרה בלתי חוקית.
2. "במהלך השגתה", כלומר יש צורך להוכיח כי העבירה הנוספת נעברה ברדיפה אחרי אותה מטרה משותפת.
3. תוצאה אפשרית של קידום המטרה הבלתי חוקית המשותפת.
4. הנאשם נכח בשעת ביצוע העבירה.

להלן נדון בכל אחד מהתנאים בנפרד. אולם, נקדים ונציין כי האחריות במסגרת סעיף 15 הנ"ל מתאפיינת בכך שאין מתגבש אצל החב על פיה יסוד נפשי של מחשבה פלילית כלפי העבירה המסתברת, אלא באשר לעבירה העיקרית בלבד.

כוונה משותפת לקדם ביחד מטרה בלתי חוקית

כוונה זו, אין צורך שתהיה נעוצה דווקא בדיני קשירת הקשר, ואין צורך כי יהיה תכנון מוקדם לביצוע העבירה, אלא די בכך שיקשר קשר באופן ספונטאני והחלטה לשיתוף פעולה אד הוק להשגת המטרה הבלתי חוקית ([ע"פ 171/86 כהן נ' מדינת ישראל, פ"ד \(4\) 489](#) וראה הפניות שם). אולם, תנאי הוא כי המטרה הבלתי חוקית תהיה מטרתם המשותפת של כל המעורבים (ראה [ע"פ 872/76 ישראל נ' מדינת ישראל, פ"ד לא \(3\) 573](#), וכן קדמי עמ' 166).

בענייננו, למרות שהגעת המנוח למחסום בפאתי רמאללה הייתה מקרית, ולפיכך אין לומר כי המשיב וחבריו תכננו מראש לבצע עבירה במנוח, אין מנוס מן המסקנה כי במהלך השתלשלות האירוע התגבשה אצל המשיב וחבריו כוונה משותפת לקדם יחדיו מטרה בלתי חוקית.

אמנם, מאחר שחקירת המשטרה בפרשה לא שפכה אור על אופן הובלת המנוח לרמאללה, ספק אם ניתן לקבוע כי כבר בשלב ראשוני זה התגבשה אצל המשיב וחבריו כוונה משותפת לחטוף את המנוח, אם כי נסיבות האירוע בהחלט מכוונות למסקנה זו.

בעניין זה יש לזכור כי גם אם פעל המשיב מתוקף תפקידו כשוטר פלסטיני וגם אם סבר שהמנוח "**יוסור לרש"פ**" כלשונו, הובלת המנוח על ידי החבורה בוצעה בחוסר סמכות, שכן על פי הסכמי הביניים בין ישראל לרשות הפלסטינית (Israeli-Palestinian Interim Agreement on the West Bank and the Gaza Strip) אין לשוטרי הרשות סמכויות מעצר כלפי אזרחים ישראלים, אלא סמכויות עיכוב מצומצמות בלבד:

"The territorial and functional jurisdiction of the Council will apply to all persons, except for Israelis, unless otherwise provided in this agreement" (Article XVII, sec.2.c).

ובאופן מפורש יותר ב-Annex I, פרוטוקול בנוגע לפריסה מחדש ולהסדרי ביטחון:

"Israelis shall under no circumstances be apprehended or placed in custody or prison by Palestinian authorities. However, where an Israeli is suspected of having committed an offense, he or she may be detained in place by the Palestinian Police while ensuring his or her protection... until the arrival of a Joint Patrol, called immediately by the Palestinian Police or of other Israeli representatives dispatched by the relevant DCO" (Article XI, sec.4d).

מן הסעיפים הנ"ל עולה כי לא הייתה למשיב ולחבריו סמכות לעצור את המנוח, קל וחומר לא להעבירו לדירה פרטית בתוככי רמאללה. כל שהיה בידם לעשות במסגרת סמכותם הוא לעכב את המנוח במחסום ולהזעיק את גורמי הביטחון הישראליים.

אגב כך, נציין כי למשיב אינה יכולה לעמוד הגנת הצידוק שכן לא פעל על פי הוראותיה של רשות "בת סמך" כהגדרתה בצו בדבר כללי האחריות לעבירה (ראה ע' [3924/06](#) סעדי נ' התובע הצבאי [פורסם בנבו] [פדאור (לא פורסם) 07 (39) 394], והשווה ע' [1683/08](#) התוב"ץ נ' חג' - מחמד, [פורסם בנבו]).

אשר על כן, גם בהנחה המצמצמת שלא הופעלו אמצעי כפייה על מנת לגרום למנוח להתלוות לחבורה, יש לקבוע כי במעשיהם החלו מבצעים עבירה של כליאת שווא כנוסחה בסעיף [67](#):
"העוצר או כולא אדם שלא כדין, דינו מאסר שלוש שנים; עצר אותו כשהוא מתחזה כבעל מעמד רשמי או מתיימר שיש לו סמכות לעצרו או לכלאו, דינו - מאסר חמש שנים".

זאת ועוד, אין ספק כי בשלב מאוחר יותר, כאשר החל המנוח מתנגד להחזקתו, קשרו המעורבים למנוע את בריחתו ואף תקפו אותו בצוותא חדא עד שגרמו לו חבלות של ממש. אף הישארותו של המשיב במקום עשויה הייתה לתרום למניעת בריחת המנוח. באופן דומה בע"פ [872/76 ישראל נ' מדינת ישראל](#), פ"ד לא (3) 580, קבע בית המשפט העליון כי נטילת חלק בקטטה במסגרתה מותקף אדם על ידי אחרים ואפילו נעשה הדבר ללא תכנון מוקדם עשויה לשמש בסיס לאחריות על פי [סעיף 28](#) הנ"ל. די, על כן, בקשר ספונטאני לתקיפה כדי לבסס אחריות לפגיעה גופנית ואפילו למוות. עוד נציין, כי אמנם ברגיל, עבירת התקיפה נבלעת בעבירת ההמתה, אולם בנידון דידן אין

המדובר בהרשעה "כפולה" בעבירת תקיפה ובעבירת המתה, אלא בעבירת המתה אשר לא הייתה במסגרת הקשר המקורי ואשר בוצעה אגב קשירת קשר לביצוע תקיפה.

מכלל האמור עולה בבירור המסקנה כי המשיב וחבריו יצרו כוונה משותפת לקדם מטרה בלתי חוקית כאמור בסעיף 15 לחוק.

במהלך השגתה

תנאי זה, משמעו - תוך כדי רדיפה אחר המטרה הבלתי חוקית המשותפת, במסגרת המאמץ להשיגה. באין כל זיקה בין המטרה המשותפת לעבירה הנוספת שנעברה על ידי אחד השותפים, לא תקום אחריות מכוח סעיף 15 (ראה קדמי, עמ' 167).

אין חולק כי המשיב היה מעורב עם שני שותפיו במעשה חטיפה של המנוח מתחילתו ועד סופו. אף אין מחלוקת כי מותו של המנוח נגרם במהלך התרחשותו של מעשה החטיפה, שבמקרה דנן נמשך עד מותו של המנוח. לפיכך, ברי כי עבירת ההמתה התרחשה במהלך השגתה של עבירת החטיפה.

תוצאה אפשרית של קידום המטרה הבלתי חוקית המשותפת

מעיון בפסיקה הישראלית עובר לתיקון 39 עולה כי המבחן בו נעשה שימוש הינו אובייקטיבי המסווג בסייג סובייקטיבי.

המבחן האובייקטיבי הינו האם אדם סביר, בנעלי הנאשם, היה חוזה מראש אפשרות ממשית שאותו מעשה עבירה יבוצע. המדובר, על כן, ביסוד נפשי של רשלנות כלפי העבירה המסתברת (ראה ש"ז [פּלר, יסודות בדיני עונשין](#), חלק ב', תשמ"ז, עמ' 338).

הסייג הסובייקטיבי משמעו שלעניין המבחן האובייקטיבי, יבואו בחשבון אך ורק אותן עובדות שהיו בידיעתו הממשית של הנאשם, או אלו שעצם עיניו בפניהן (קדמי, שם).

וכך באו הדברים לידי ביטוי בפסיקת בית המשפט העליון:

"האם המסייע היה חייב הגיונית, לצפות שעלולה להתבצע אותה עבירה אותה בצע העבריין העיקרי למעשה... השאלה אינה אם המסייע צפה, הלכה למעשה, את האפשרות שתצמח תוצאה שכזאת, אלא רק אם צריך היה לצפותה, אילו כל מחשבתו מראש כפי שהיה עושה במצבו אדם מן הישוב ברור כי בבוא בית המשפט להטיל מבחן על המקרה שבפנינו, יהא מצווה להיעזר, תוך שימת לבו אל מהות התוכנית הפלילית הנדונה, בלקח ניסיון החיים לגביה וכן במה שמכתיב - אין צורך לומר זאת - השכל הבריא".

ובהמשך:

"אם גם יש להודות שהביטוי "תוצאה מסתברת" - ואם תרצה: "צפיות סבירה" - סובל, כרגיל, פירוש המתחשב של ידיעה קונסטרוקטיבית, הרי לצורך החלת המבחן שלנו, באות בחשבון רק אותן העובדות הרלוונטיות, שהיו בידיעתנו הממשית של הנאשם-המסייע, לרבות העובדות שבפניהן עצם את עיניו" (ע"פ 377/67 בן-הרוש נ' מדינת ישראל, פ"ד כג(1) 197).

וראה אף עניין מונא הנ"ל.

הנה כי כן נשאלת השאלה האם רציחתו של המנוח הינה תוצאה אפשרית של קידום המטרה הבלתי חוקית המשותפת והאם המשיב צפה או צריך היה לצפות את אפשרות התרחשותה.

דומני כי לא יהא חולק על כך שרבים ממקרי החטיפה באזור, שלא נאמר רובם, תוצאתם ידועה מראש, והיא מותו של הנחטף בדרך זו או אחרת. לפיכך, לאור נסיבות המקרה והעובדות שהיו בידיעתו של המשיב, כפי שתוארו לעיל, לא ניתן להגיע למסקנה השונה מהקביעה כי המשיב צפה בפועל או, למצער, היה צריך לצפות את מותו של המנוח. האפשרות כי הנחטף יתנגד לחטיפתו וכי התוצאה מכך ידרשו החוטפים להפעיל כוח עד כדי קטילה אף היא נראית כסבירה וצפויה.

ביום 20.4.01, כחצי שנה לאחר הלינץ' ברמאללה, המשיב יחד עם שותפיו החליטו לקחת את המנוח, שנקלע בטעות למחסום המשטרה הפלסטינית בכניסה לרמאללה, אל דירתו. המשיב השתתף בהכאתו של המנוח אשר כללה אף הכאה באמצעות אקדח ובקשירת ידיו ורגליו. לא זו אף זו, המשיב היה נוכח בזמן שעוואדה ואבו אל עטא חסמו את פיו ואפו בנייר דבק, מעשה אשר גרם למותו. במהלך כל האירוע לא התערב המשיב בשום צורה למנוע את הפגיעה במנוח או את מותו, למרות שעמד במרחק קצר ממנו. בהמשך הדברים המשיב אף היה שותף מלא לסילוק הגופה. לאור עובדות אלו, אשר לכולן היה מודע המשיב, ואשר ביצירתן אף נטל חלק, משוכנע אני כי למשיב הייתה ידיעה בפועל לאפשרות כי מעשה החטיפה, הכליאה והתקיפה עלולים להביא, בסופו של דבר, למותו של המנוח. ברם, אף אם לא הייתי מגיע למסקנה זו, אין כל ספק כי אדם סביר בנעליו של המשיב היה מודע לאפשרות גרימת מותו של המנוח.

יצוין כי אף בית משפט קמא הגיע לכלל מסקנה כי המשיב צפה או צריך היה לצפות את דבר מותו של המנוח. ובלשונו של כב' סגן הנשיא:

"...מן העמידה הקרובה למקום בו הוכה ונחנק המנוח... הנאשם יכול היה לצפות במידה רבה של ודאות כי המנוח ייחנק או שייגרם לו נזק גופני חמור אחר שיסכן את חייו, מן התקיפה האלימה שתקפו אותו איימן ויוסף" (עמ' 7 להכרעת הדין וראה עמדה דומה בדעת הרוב בעמ' 10 להכרעת הדין).

בדומה, בעניין **מונא** הנ"ל הרשיע בית משפט זה נאשמת אשר נטלה חלק בחטיפתו של נער ישראלי, אשר נורה למוות על ידי שותפה, שלא במסגרת התוכנית המשותפת. בית המשפט קבע כי **"המבצע עבירת חטיפה צריך לקחת בחשבון את האפשרות שנחטף יתנגד ואז יעשה שימוש בנשק העלול להביא לתוצאה קטלנית"**.

אף בישראל הביע בית המשפט העליון את דעתו בשתי הזדמנויות שונות כי מי שמשתתף במעשה חטיפה צריך לצפות כי התוכנית עלולה להשתבש באופן שיביא למותו של החטוף. וכך נאמר **בע"פ 6687/93 מוסא נ' מדינת ישראל, פ"ד נב(5) 193** :

"מי שיוצא לבצע חטיפה של אדם, צריך להניח שהקורבן עלול להתנגד, או שמלאכתו עלולה להיות מופרעת על ידי גורם אחר שיפתיע אותו, כדי להתגבר על התנגדות זו ולהשלים את ביצוע העבירה, או כדי להימלט מהזירה, צריך יהיה לעשות שימוש באלימות, דבר שעלול להסתיים גם בגרימת מותו של אדם" (וראה גם **ע"פ 84/55 שאול נ' מדינת ישראל, פ"ד ט' 1884**).

הנאשם נכח בשעת ביצוע העבירה

התנאי האחרון לנשיאה באחריות לפי סעיף 15 לצו הינו נוכחות של המשיב במקום ביצוע העבירה הנוספת, נוכחות שבנידון דידן אינה שנויה במחלוקת, מהווה חלק בלתי נפרד ומשולבת בתוך כל המעשה הבלתי חוקי של החטיפה והכליאה שהסתיים במותו של המנוח.

סיכום

עינינו הרואות כי כל ארבעת התנאים הכלולים בסעיף 15 לצו מתקיימים בנידון דידן.

המשיב וחבריו גיבשו יחדיו מטרה משותפת לכלוא את המנוח כליאת שווא. תוך כדי קידום מטרה זו, ובכדי להתגבר על התנגדות המנוח, נקטו המעורבים באלימות. המשיב נטל חלק מעשי בהפעלת כח נגד המנוח, ואף עמד בקרבת חבריו בזמן שאלה המשיכו להכות את המנוח, סתמו את דרכי נשימתו באמצעות נייר הדבק והכל תוך הפעלת לחץ לא מבוטל. כפי שהראינו לעיל, המשיב יכול היה לצפות את גרימת מותו של החטוף כתוצאה אפשרית של קידום מטרות האסורה.

בנסיבות אלה, אין מנוס מן המסקנה כי יש להרשיע את המשיב בגרימת מותו בכוונה של המנוח, בהתאם לסעיפים 51(א) לצו בדבר הוראות ביטחון, תש"ל – 1970 ו-15 לצו בדבר כללי האחריות לעבירה הנ"ל.

אמת, הגם שהמסקנה האמורה תואמת את דין האזור, מתבקשת התייחסות קצרה ככל שתהיה לעובדה כי במסגרת תיקון 39 **לחוק העונשין** בוטל **סעיף 28** הנ"ל ותחתיו נחקק **סעיף 34א** וזה לשונו :

"(א) עבר מבצע, אגב עשיית העבירה, עבירה שונה ממנה או נוספת לה, כאשר בנסיבות הענין, אדם מן היישוב יכול היה להיות מודע לאפשרות עשייתה -

(1) יישאו באחריות לה גם המבצעים בצוותא הנותרים; ואולם, נעברה העבירה השונה או הנוספת בכוונה, ישאו המבצעים הנותרים באחריות לה כעל עבירה של אדישות בלבד"

הסעיף קובע, על כן, אחריות פלילית בגין עבירה מסתברת ואולם בדרגה פחותה.

מהוראה זו, עולה, על כן, לכאורה, כי על פי הדין בישראל לאחר התיקון היה המשיב נושא באחריות לגרימת מותו של המנוח על ידי שותפיו, אולם אחריותו הייתה כשל מי שהיה אדיש לאפשרות גרימת התוצאה, קרי היה מורשע בעבירת הריגה. הגם שהמערכות החוקיות בישראל ובאזור שונות, מצב בו בגין מעשים דומים יורשעו שני נאשמים בעבירות בעלות דרגות חומרה שונות מעורר קשיים.

אלא שסבורני כי אין זה המקרה בנידון דידן. למסקנה זו יש להגיע מאחר שגם בהתאם למצב המשפטי בישראל לאחר תיקון 39, נותרה בעבירת הרצח הוראת חוק המהווה lex specialis שעניינה רצח תוך ביצוע עבירה. וכך קובע סעיף 300(א)(3) לחוק העונשין:

300 (א) העושה אחת מאלה יאשם ברצח ודינו - מאסר עולם ועונש זה בלבד: ...

(3) גורם במזיד למותו של אדם תוך ביצוע עבירה או תוך הכנות לביצועה או כדי להקל על ביצועה;

הנה כי כן, [סעיף 300\(א\)\(3\)](#) מאפשר להטיל אחריות בעבירת רצח על כל מי שבמהלך ביצוע עבירה, גרם במזיד למותו של אדם. עובר לתיקון 39, פורש מושג ה"מזיד" בפסיקת ביהמ"ש העליון כ"פזיזות פושעת" (ראה יי קדמי על הדין בפלילים (תשנ"ה-חלק שני) 629). בדומה, כיום לאחר התיקון מוגדר יסוד ה"מזיד" [בסעיף 90א\(1\) לחוק העונשין](#) הקובע כי בכל מקום בו בחוק בא לידי ביטוי המונח "במזיד" – "יהיה היסוד הנפשי הדרוש להתהוות העבירה - מודעות כאמור בסעיף 20(א) רישה, ולענין תוצאת המעשה הנמנית עם פרטי העבירה - גם פזיזות". אשר על כן, לשם הרשעה בעבירה זו של רצח תוך כדי ביצוע עבירה נדרש להוכיח כי מלבד מעשה ההמתה עמד לעושה, ובמקרה דנן לשותפו, מחשבה פלילית המתבטאת במודעות לטיב המעשה ובפזיזות באשר לאפשרות לגרימת התוצאה (ראה [סעיף 20\(א\) לחוק העונשין](#)).

במקרה דנן, כפי שנאמר, המשיב היה מודע לאפשרות גרימת התוצאה הקטלנית, ובמישור הרצוני היה לכל הפחות אדיש לכך. אי לכך, יש לקבוע כי גם בישראל היה המשיב מורשע בעבירת רצח כאמור, תוצאה דומה לזו אליה הגענו על פי דין האזור.

לאור כל האמור לעיל, הנני מרשיע, על כן, את המשיב בעבירת גרימת מוות בכוונה.

לאור המסקנה אליה הגעתי לעיל, איני רואה מקום להידרש לערעור ההגנה.

הערעור בנוגע לעונש

כאמור, שני הצדדים סברו כי העונש שהוטל על ידי בית משפט קמא אינו יכול לעמוד גם אם תיוותר ההרשעה בעינה. טיעוני הצדדים בעניין זה נשמעו בהרחבה בשלב הערעור, כאשר כל אחד מדגיש את צדדי הקולא והחומרה שבמעשי המשיב. כעת, משהורשע המערער בעבירה של גרימת מוות בכוונה מתבקשת ביתר שאת התייחסות לשאלת העונש הראוי להיגזר.

כאמור, שמענו בשלב הערעור טיעונים מקיפים באשר לשאלה זו. בנסיבות אלה ולאור ההלכה הברורה לפיה, ככלל, העונש הראוי בהרשעה בעבירה של גרימת מוות בכוונה הינו מאסר עולם:

"הכלל הינו כי בעבירה על ס' 51 לצו בדבר הוראות ביטחון, יש לגזור על העבריין עונש של מאסר עולם, כאשר אין מתעוררת שאלת הטלתו של עונש המוות. כליאתו של העבריין לכל ימי חייו, באה לבטא את הערך העליון של קדושת חיי האדם והצורך להגן על בני האנוש מפני פורעי חוק" (ע' (איו"ש) 260/90 התוב"ץ נ' רמדאן).

ואכן, במקרה דנן עומד בית משפט קמא על הפגם המוסרי המיוחד שבהתנהגות המשיב אשר הפר את חובתו כמי שאמון על אכיפת החוק, להגן על חייו של נוסע תמים שטעה בדרכו. מעשיו של המערער בהמשך האירוע אף הם חמורים. תרומתו למניעת בריחת המנוח, השתתפו בהכאתו ועמידתו מנגד כאשר זה הוכה ונחנק על ידי חבריו, מציבים את המשיב כמי שנטל חלק משמעותי באירוע וחב חובה מלאה לגרימת מותו של המנוח. גם התנהגותו של המשיב לאחר מעשה מותירה תחושה קשה. כאמור, פעולות המשיב להסתרת הגופה ולטשטוש הראיות אף הן מציירות את המשיב כמי שתרים באופן לא מבוטל למותו של המנוח.

זאת ועוד, לא ניתן להתעלם מן העבודה שמקרים כמו זה שהעסיק אותנו הינם חזיון נפרץ. במקרים רבים, רבים מדי, טעות קטנה בניווט הביאה לכך שאזרחים תמימים מצאו את מותם בידי תושבי האזור וביניהם לא מעט אנשי כוחות הביטחון הפלסטיניים.

בנסיבות אלה, אין לחרוג מן ההלכה עליה עמדנו אשר אין כמוה כדי להדגיש את מלוא משמעותה של קדושת החיים.

לנוכח האמור, אציע לחבריי להתערב אף בעונשו של המשיב ולגזור עליו עונש של מאסר עולם.

השופט אל"ם א' הברמן:

אני מסכים.

השופט אל"ם מ' תירוש:

אני מסכים.

הוחלט כאמור, בפסק דינו של המשנה לנשיא סא"ל נ' בנישו.

ניתן והודע היום, 23 במרץ 2010, ח' בניסן התש"ע, בנוכחות המערער/המשיב, ב"כ והתוב"ץ.

(-)	(-)	(-)
שופט	אב"ד נוסח מסמך זה כפוף לשינויי ניסוח ועריכה	איתן הברמן 54678313-1578/06 שופט נוסח מסמך זה כפוף לשינויי ניסוח ועריכה
בעניין עריכה ושינויים במסמכי פסיקה, חקיקה ועוד באתר נבו – הקש כאן		